

[Nyhoe Andersen.]

fra sig i den korte tid, der har været til rådighed, men som i virkeligheden også burde være kommet i betragtning.

Disse mange fritagelser for afgiften, som følger af ændringsforslagene, rejser så i øvrigt spørgsmålet, om ikke sagen derved bliver vanskeliggjort på en anden front, nemlig i forhold til udlandet. Vi har fået at vide af regeringen, at reaktionen i EFTA og i fællesmarkedet foreløbig har været, skal vi sige forstående over for dette initiativ fra den danske regerings side, ja, man har endda påskønnet, hedder det i et svar, at Danmark har fastlagt en tidsplan for afviklingen af denne foranstaltning. Jeg forstår, at man også internationalt, i de internationale organisationer, har understreget betydningen af, at regeringens lovforslag, som man kendte det i går, rammer hele importen med den ene undtagelse, at en hel del import fra u-landene var fritaget. Nu er situationen imidlertid den efter de forholdsvis omfattende undtagelser, der nu er gjort, at også en række varer, som ikke stammer fra udviklingslandene, er blevet undtaget fra afgiften. Det er da for eksempel mit indtryk, at det godt kan have spillet en rolle, at der er fremsat en ganske kraftig kritik fra svensk side, og at det måske har været et ønske, at man gerne ville imødekomme denne kritik ved en række af de frigivelser, der er foretaget, og at de i hvert fald rent faktisk vil have denne virkning. Men så må man spørge: hvad siger EFTA, og hvad siger GATT, disse internationale organisationer, til det? For nu kommer man jo ud i en situation, hvor man diskriminerer gennem disse undtagelser ikke bare til fordel for udviklingslandene — det er alle jo glade for, og det anerkender alle at man må gøre — men også til fordel for enkelte industrilande sammenlignet med andre industrilande. Er det ikke en situation, som i virkeligheden vil vanskeliggøre behandlingen af denne danske lovgivning i de internationale organisationer? Jeg må sige, at jeg er betænkelig ved det forsøg på at bagatellisere den udenlandske reaktion på lovforslaget, som regeringen jo ganske åbenbart gør. Pressereaktionen i Sverige har været meget voldsom, og jeg må også sige, at jeg dårligt kan tænke mig noget forslag, jeg havde sværere ved at forestille mig ville komme fra en socialde-

mokratisk regering end netop et forslag om nu at rejse en ny toldmur i Øresund.

Det er egentlig ganske utroligt, at det kan lade sig gøre i betragtning af alt, hvad der fra den side i den senere tid har været talt om vigtigheden af at undgå en sådan toldmur. Jeg tror, at der her slås skår i det nordiske samarbejde, som kan blive nok så ubehagelige. Hvad med Danmarks bestræbelser for at forsvare det nordiske samarbejde over for fællesmarkedet i en situation, hvor vi bliver medlem af et udvidet EF? Jeg har forstået, at udenrigsøkonomiministeren har sagt, at han synes, at vi burde støtte Sveriges ansøgning mere aktivt, end det måske hidtil er gjort. Jeg vil gerne spørge, om det er den måde, det skal gøres på, som dette lovforslag er udtryk for? Så tror jeg svenskerne betakker sig.

Hvad forholdet til EF angår, har den officielle reaktion fra ministermødet i Luxembourg sikkert nok været behersket, andet var jo ikke at vente. Men man får jo gennem både engelske — jeg tænker her på Financial Times, som jeg ved at økonomiministeren læser med megen omhu dagligt — og svenske pressereferater beretninger om, at stemningen på ministermødet var nok så ubehagelig. Men det må jo også siges, at tidspunktet for denne aktion fra dansk side er det dårligst tænkelige. Man står netop over for en fælles europæisk forhandling med USA, og nu bryder så et af de europæiske lande ud af hele denne sammenhæng og optræder som en hund i et spil kegler. Der er ikke nogen som helst tvivl om, at USA vil vide at benytte dette eksempel i de kommende forhandlinger med de europæiske lande. USA vil formentlig også vide at behandle de danske ansøgninger om dispensation fra den amerikanske særtakst på passende vis efter gennemførelsen af dette lovforslag.

Jeg tror, at vi gennem dette mister goodwill hos EF-landene. Jeg mener at lovforslaget er den dårligst mulige indledning til de kommende års samarbejde i et udvidet fællesmarked. Jeg synes også, det er den dårligst mulige indledning til det, man i virkeligheden bør forstå ved en positiv eller moderne aktiv erhvervs politik, en indledning, som vil skade dansk erhvervsliv, og jeg synes for det tredje, at det er den dårligst mulige indledning til det brede politiske